58/3 N606

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ყველანი ერთად!

ყოველდღიური გაზეთი

კომუნისტი

თბილისი.

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, კრუზენშტეინის ქუჩა, № 4. ტელეფონები
საერთო—დეპეშა 14—76. სტამბის—ლამისი—79

რედაქცია ღია ყოველ დღე დილის 10-დან 1 ს. კ.
რესპონდენციები და მასალები მიიღება მთელი დღე

შაბათი, 21 მაისი, 1921 წ.

№ 65 საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალური და თბილისის კომიტეტის და საქართვ. რევ.-კომიტეტის ორგანო. № 65

უპარტიო ქალთა პირველი ყრილობა საქართველოში

საქართველოს უპარტიო ქალთა პირველი ყრილობა შესდგება 21 მაისს, ქალთა მუშავიდ გიმნაზიაში (ყოფილი წმინდა ნინოს სახელობის გიმნაზია), ერმილოვის ქუჩაზე.

დღის წეს-რიგი:

1) მიმდინარე მომენტი, მომხსენებელი ამხ. **ფ. მახარაძე;**

2) რას აძლევს მუშა და გლეხ ქალებს საბჭოთა ხელისუფლება,—ამხ. **კალანდაძე;**

3) დედობრივობის და ბავშვობის დაცვა—ამხ. **მ. ორახელაშვილი;**

4) მუშა ქალთა საერთაშორისო მოძრაობა და მე-3 კომუნისტური ინტერნაციონალი—ამხ. **გასვიანი;**

5) მოძრაობა აღმოსავლეთის ქალთა შორის,—ამხ. **დალნიაია;**

6) დელეგატ ქალთა არჩევა. **აღ.** ყრილობაზე გასაგზავნად მოსკოვში.

თბილისის კომიტეტთან არსებული მეშაბათეების ბიურო

აცხადებს, რომ დღეს 21 მაისს შესდგება

შაბათობა

მუშაობა იქნება რკინის გზაზე არსენალში, ტრამვაის პარკში, ტრამვაის ელექტრონის სადგურზე, მუშათა ცენტრალურ კლუბში და ხევებში.

ყველა დაწესებულებას, რომელთაც სურთ მიიღონ მონაწილეობა, უნდა შეადგინონ სახელდობრივი სია და მორჩენ მუშაობას 3 რველ საათზე, ისე, რომ ორის ნახევარ საათზე იყვნენ ყველანი რაიონის კომიტეტებთან, სარხედრო დაწესებულებები იყრიან თავს ერევნის მოედანზე, იმავე დროს, თანახმად მეთერთმეტე არმიის პოლ. განყოფილებიდან შაბათობის პასუხისმგებელ ორგანიზატორის ჩაბარებისა, მოგროვდებიან რაიონის კომიტეტებთან.

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

დეკრეტი № 36.

საქართველოს ს. ს. რ. რევოლიუციონური კომიტეტისა საქართველოს სოციალისტური საბჭოთა რესპუბლიკის ღერბისა და დროშის დაწესების შესახებ.

ვინაიდან 1921 წლის თებერვლის 25 დან საქართველოში დამყარდა **საბჭოთა ხელისუფლება ე. ი. მშრომელთა დიქტატურა,** საქართველოს სოც. საბ. რესპუბლიკის რევოლიუციონური კომიტეტი სამუდამოდ გაუქმებულად აცხადებს ბურჟუაზიული წესწყობილების ყველა ემბლემებს, როგორიც იყო სამფეროვანი დროშა და ძველი ღერბი, და ადგენს:

1. საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის დროშა იქნეს შემდეგნაირი: ქსოვილი წითელი (ალის) ფერისა, მარცხენა კუთხეში, ზევით, ალამის მთელი სიგანის ერთ მეოთხედ კვადრატულ სივრცეზე შემდეგი წარწერა: „ს. ს. რ.“.

2. საქართველოს საბჭოთა რესპუბლიკის ღერბი იქნეს შემდეგნაირი: მრგვალი წითელი არე, ზევით ხუთსხივიანი ვარსკვლავი, თეთრად გაბრწყინებულ სივრცეზე; ქვემოთ თოვლიანი მთაგრეხილი ცისფერი და სოსანი ფერისა, მარჯვნივ ოქროს ფერი პურის თავთავი, მარცხნივ ოქროს ვაზი მტევნებით. ვაზისა და თავთავების ბოლოები ერთმანეთშია გადახლართული. თოვლიან მთაგრეხილის ძირას დისკოს ქვემო ნაწილში. ოქროს ნამგლისა და ურმის გამოსახულობას უჭირავს დიდი ნაწილი. დისკოს შუა გულში და ზევით მოელვარე ვარსკვლავს ეჭვინება ქვევით თოვლიან მთაგრეხილს, მხოლოდ გვერდებზე ოქროს ფერ ვაზსა და თავთავებს. დისკოს გარშემო წარწერაა სამ ენაზე: ქართულად, რუსულად და ფრანგულად: „პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით“. ღერბს გარშემო შემოვლებული აქვს ქართული სტილის (მოსახულობის) ორნამენტის არშია.

3. დეკრეტი ესე ძალაში შედის ღიდან მისი გამოქვეყნებისა.

საქართ. ს. ს. რ. რევოლიუციონური კომიტ. თავმჯდომარე **ფ. მახარაძე.**

რევოლ. კომ. მდივანი **შ. გაბრიჩიძე.**

1921 წ. მაისის 20.

ტფილისი სასახლე.

შაბათობა ჩვენში

ჩვენი პარტიის თბილისის კომიტეტთან არსებული სპეციალური ბიურო აწყობს ღღეს შაბათობის მუშაობას და მოაწყობს ამის მსურველ ორგანიზაციებს ამ მუშაობაში მონაწილეობის მისაღებად. რაში მდგომარეობს მიზანი შაბათობის და ვინ უნდა მიიღოს მასში მონაწილეობა?

საფუძვლათ მის წარმოშობას უძევს ფაქტი სამეურნეო ცხოვრების საშინელი დაშლის და არევ-დარევის და მისი ლიკვიდაციის მშრომელთა თავისუფალი ნებით წარმოებული შრომით ცხოვრების ახალ, კომუნისტურ ნიადაგზე მოსაწყობათ. შაბათობას იმ სახით, როგორითაც ის უნდა ჩატარდეს ღღეს ჩვენ ქალაქში და ტარდება უკვე აქა იქ პროვინციაშიაც, თავისი ისტორია აქვს. იმპერიალისტურმა და შემდეგ სამოქალაქო ომმა რუსეთში საშინელი ანარქია შეიტანა ცხოვრების მიმდინარეობაში, მან დაანგრია და დაშალა მეურნეობის ყველა დარგები, რამოდენიმე წლებით მწყვიტა ნაყოფიერ შრომას მილიონიანი მასსები და გარეკილი ფრონტზე ვინტოვკით ხელში რამოდენიმეთ გადაჩვია მას. შავ რეაქციასთან სამკვდრო-სასიცოცხლო ბრძოლის პირობებში უხდებოდა რუსეთის საბჭოთა მთავრობას მუშაობის იძულებითი მინიმალური მინიმუმის წარმოება, რომელიც საშვალებას მისცემდა მას დაეკმაყოფილებინა ქალაქისა და სოფლის მცხოვრებთა ელემენტალური მოთხოვნილებანი, თავისი სიცოცხლის შესანარჩუნებლათ, ამ სიტყვის პირდაპირი მნიშვნელობით. ასეთ ატმოსფერაში დაიბადა აზრი, მოსკოვის შეგნებულ მუშათა წრეებში ზედეტი ნებაყოფილებითი მუშაობაზე გამოსვლით, შეძლებისადაგვარათ თავს წვლილი შეეტანათ დანგრეული ცხოვრების მოწყობისთვის ხელის შეწყობაში და კიდევაც მოახდინეს პირველი ასეთი ცდა. ესენი იყვნენ მოსკოვ-ყაზანის რკინის გზების მუშები, რომლებიც გამოვიდნენ ჩვეულებრივი მუშაობის შემდეგ ზედეტი შრომის გასაწევათ. რამოდენიმე საათში მათ მოასწრეს გაეკეთებინათ იმდენი, რის გაკეთებასაც ისინი უნდებოდნენ ღღეების ჩვეულებრივი მუშაობის განმავლობაში. ასეთი იყო გვლენა წინასწარ განძრახული, თავისუფალი ნებაყოფლობით წარმოებული შრომის, მის ნაყოფიერებაზე. ამგვარი მაგალითის შემდეგ შაბათობის პრაქტიკა შეიქნა რუსეთში მასიურ მოვლენათ და ასეთ ღღეთ აქციეს თვითონ პროლეტარული პირველი მაისის ღღესასწაულიც. მან დიდი როლი ითამაშა იქ, როგორც თავის სამეურნეო მნიშვნელობის შედეგებით, ისე მორალურათაც. შაბათობა შეიქმნა ძლიერი იარაღი შემდეგში სავალდებულო შრომის იდეის პოპულიარიზაციისთვის ასეთი სახით გადმოდის ის ჩვენშიაც კონკრეტული ცხოვრების აღსადგენათ მიმართულ საერთო ზომათა სისტემაში. როგორც ზემოთ ვთქვით, პროვინციაში უკვე დაიწყეს ასეთი მუშაობა აქა-იქ და თანდათან ვრცელდება. ის ხალისი, რომლითაც მას ეკიდება დიდი და პატარა აზროვნელები, თავისუფალი ძალდაუტანებელი ნება, რომლითაც სრულდება ის და, როგორც ბუნებრივი შედეგი ასეთი შეგნებული და თავისუფალი შრომის, ნაყოფიერება მისი უფრო და უფრო ითრევს ასეთი მუშაობის ფერხელში მომოქალაქეთა და ამხანაგების ფართო წრეებს. ის არის ჩანასახი იმ თავისუფალი შრომის, რომელმაც ძონტრ და იძულებით გარჯასთან განსხვავებით, უნდა აღ რძისოს დანგრეული ცხოვრება ახალ, ძველისგან პრინციპიალურათ განსხვავებულ, კომუნისტურ საფუძვლებზე. ჩვენ უნდა შევეცადოთ ენერგიულათ საქმეში ჩარევით წამძღვეველობის მაგალითით ამ პრაქტიკაში ჩავიყოლ ოთ მშრომელებს ფართო მასები და ვაქციოთ შაბათობა ჩვენშიაც ასეთივე მიზნით ამუშავებულ სხვა საშკალებათა შორის, ძლევრ იარაღათ ჩვენი ცხოვრების აღორძინებისა და ახალი რეჟიმის გამტკიცების საქმეში. ჩვენ მოვუწოდებთ ამხანაგებს და მოქალაქეთ შაბათობაში მხურვალე მონაწილეობის მისაღებათ, მის გამარჯვებით დასა გვირგვინებლათ.

რუსეთის კომუნისტური პარტიის მე-10 ყრილობა

ამხ. ბუხარინის საბოლოო სიტყვა პარტიული აღმშენებლობის შესახებ.

ბუხარინი. ჩემი მიზანი, უმთავრესად იქნება პასუხი გავსცე ოპონენტებს და ისიც არა ყველას, არამედ ისეთებს, რომელნიც წარმოადგენენ ცოტად თუ ბევრად ჩამოყალიბებულ მიმდინარეობას. მე დავიწყებ ამხ. იგნატოვიდგან, რომელიც ორჯერ გამოვიდა, და შეეცდები მოგცეთ ერთბაშად მისი ორივე სიტყვის განხილვა. პირველი, იგნატოვმა თავისი თვალსაზრისით იმაზე, რაც ეხლა ხდება ქვეყანაში, იმ როლის შეფასებით, რომელსაც პარტია ასრულებს,—ბრწყინვალეთ დაადასტურა ის ძირითადი დებულება, რომ მუშური ოპოზიციის საფუძველი—ესაა წვრილ-ბურჟუაზიულ იდეოლოგიის, კერძოდ გლეხების, ნახევრად გლეხების გაწყობილების გამოხატულება. უკანასკნელ სიტყვაში იგი ამბობს: საბობის კრიზისი, საეურნეო კრიზისი, სოციალური კრიზისი, არის კრონშტადტი და მთელი წყება სხვა რამეები. რით ხსნის იგი ამას? იგი პირდაპირ ამბობს: დაწნაშავეა პარტია. ესაა სოფლის მატრენა, რომელიც, როდესაც ხედავს, რომ მოიჯარადრეებმა გაცარცვეს გლეხი, ამბობს: ამაში დამნაშავეა პარტიის ც. კომიტეტი, როდესაც რამე მოხდება—ტფი, ეპიდემია, მიყრუებულ სოფლში მგლების გაჩენა, საეურნეო, საბობი კრიზისი და სხ., იგნატოვის თვალსაზრისით ეს აიხსნება ჩვენი პარტიული ორგანიზაციის არა სწორი, ყალბი ორგანიზაციით. მართლაც და, რატომაა ჩვენი პარტიის წინააღმდეგ მიმართული ეს მთელი გარკვეული უკმაყოფილება, რომელიც არსებობს? არას ვიტყვით გლეხების შესახებ,—მუშათა კლასის ნაწილში, ეს იმიტომ, რომ გლეხი და ჩამორჩენილი მუშა მეტად სადათ, უბრალოთ აზროვნობენ, იგი მსჯელობს: არ არის პური, არ არის ნახშირი, ამაში დამნაშავეა კომუნისტური პარტია. მთელი წყება უდიდესი ამბებისა, ის, რომ ჩვენ ამოდენა ხანი გრეშემორტყმული ვიყავით და ეხლა განვიცდით ულომეს სოციალურ „გარდატეხას, საზოგადოებრივ ძალთა განწყობილება და სხ., ყველაფერი მთავარი, რაც საზღვრავს ჩვენს პოზიციას, რაც საგრძნობლათ იწვევს ჩვენს ნაკლულევანებათ, ეს ყველაფერი რჩება ამხ. იგნატოვის თვალთახედვის გარეშე, ეს მას არ გაეგება. რამდენათაც პარტიაში აქვს ადგილი უწესობებს, რამდენადაც პარტიის საორგანიზაციო აპარატი აშენებულია არა სწორად,—იმდენადგარკვევენ, გამწვავდენ ეს მოვლენები. ჩვენი გაუთვალისწინებლობისა და შემცდარ პრაქტიკულ მიდგომისაგან ხდებოდა გამწვავება ყველა მოვლენებისა, რომლებსაც ადგილი აქვს საბჭოთა რესპუბლიკაში. ეს მართალია. მაგრამ **არა** ამას ამტკიცებს ამხ. იგნატოვი. იგი მეუბნება ჩვენს პარტიულ აპარატს აბრალებს. და აქ, მე ვიმეორებ, ის ერთი წუთითაც, ერთი წამითაც არ განსხვავდება ის წვრილ-ბურჟუაზიულ სტიქიისგან, რომელიც სწორედ ასევე მსჯელობს. წვრილ-ბურჟუაზიულ სტიქიას დიდი პერსპექტივები და მსჯელობა არ მოეპოებოდა: მას აქვს სინამდვილის მცირე კუთხე, რომლიდან იგი ვერ გამოდის თავის განსაზღვრული და ჩლუნგი თვალსაზრისით. მეშჩანინის თვალსაზრისი სწორედ იმაში მდგომარეობს, რომ იგი ვერ ხედავს ჰორიზონტს, არამედ ხედავს ხოლოდ იმას, რაც უშუალოდ თვალებში ეჩხირება. ამას იქით იგი ვერ მიდის და, ბუნებრივია, რომ ყოველთვის ცდება ანგარიშში.

ამხ. იგნატოვი ამბობს, რომ ჩვენ მოვსწყვიტეთ მუშათა მასსებს. დამნაშავეა ამაში ჩვენი პარტიული აპარატი?.. უთუოდ დამნაშავეა. მაგრამ, მეორეს მხრივ ის მოწყვეტა, რომელიც მოხდა, და ის ზრდა უკმაყოფილებისა, რასაც ადგილი აქვს, განა აიხსნება ჩვენი პარტიული აპარატის ნაკლულევანობით?.. სრულიადაც არა აქ ამხ. იგნატოვი იყენებს ყველაზე უფრო მნიშვნელოვან და ძირითად საკითხს არსობის პურზე. უკმაყოფილება მუშათა კლასში მეტად ფართო დემოკრატიის დროს შეიძლება ყოფილიყო ცოტა ნაკლები, ხოლო თუ პური იქნებოდა ნაკლები, ვინმ არის, ეს უკმაყოფილება ათასჯერ უფრო გაიზრდებოდა. ეს უნდა აღიარონ ყველმა ჭკუათამყოფილმა ადამიანმა. უკმაყოფილების ფუძენი—ესაა პურის არა საკმარისი რაოდენობა, პირველი აუცილებლობის საგნების ნაკლებობა, ჩასაკმელის მოძვლება და სხვ. ესაა ძირითადი. ნეტა ჩვენში ისე უბრალოდ იყოს ყველაფერი, როგორც ჭკონიაა ამხ. იგნატოვს, ორგბიუროს გამოცილით, მეტი დემოკრატიის გატარებით შესაძლებელი იყოს ასეთი საშინელ მდგომარეობიდან თავის დახწევა!.. ამხ. იგნატოვისათვის კი ეს არ არსებობს, საკითხის მთელ ცენტრს იგი იმაში ხედავს, რომ პარტია არ აწარმოებდა სწორ პოლიტიკას, რომ იგი არ აწარმოებდა მკაფიო პროლეტარულ პოლიტიკას.

ყოველი მარქსისტისათვის ცხადია, რომ ჩვენი უბედურებანი მიზეზთა-მიზეზი იმაში მდგომარეობს, რომ ჩვენ ვანხორციელებთ კომუნიზმს ჩამორჩენილ, განადგურებულ ქვეყანაში, სადაც გლეხობა შეუდარებლად სჭარბობს, ქვეყანაში, რომელიც ამასთან გარემოცულია კაპიტალისტური მსოფლიოთი. თუ ასეთია მდგომარეობა, როგორ შეძლება ეს ძირითადი ფაქტი არ შევიტანოთ და ყველაფერი ავხსნათ ც. კომიტეტის, ან ორგბიუროს შემადგენლობით? და ამ თვალსაზრისში, რომელიც ვერ ამჩნევს ფართო დიდ საზოგადოებრივ მიზეზებს,—ამაში განსაზღვრულობაა და სიჩლუნგე მეშჩანინისა, ან მეურნე გლეხისა (хозяйственнаго мужика), რომელიც ხედავს მხოლოდ იმას, რომ მის ქოხის წინ გაიარა ივანემ და ამ ივნეს აბრალებს ყველა უბედურებათა.

ჩვენ გვეუბნებიან: „თქვენ აწარმოებდით არა პროლეტარულ პოლიტიკას“... მაგრამ რაში გამოიხატება ეს? ამი თქმა საჭიროა. ამაზე ლაპარაკობდნენ მუშური ოპოზიციის ყველა წარმომადგენლები, მაგრამ ერთი არგუმენტიც არავის წარმოუდგენია. ხოლო რაც შეეხება, ამხანაგებო, განსაკუთრებულ გამოკვეთილობას, მუშური ოპოზიციის ხაზს, მის დახასიათებას, მე უნდა მოვიყვანო ერთი მოკლე დახასიათება მუშური ოპოზიციის წარმომადგენლის ამხ. კოლონტაის წერილიდან, რომელსაც გულს უყოჩებს, რომ ერთ სათეატრო წარმოდგენაზე, პიესის შინაარსის მიხედვით, ასეთ რელიგიურ განწყობილებაა იჩენდნენ: „მადონა ღვთისმშობელი, სიმბოლო, დედობრივობაში უმაღლესი დასაბამის განსახიერება; სიყვარული—შებრალებისა; მომკმედი, შემომკმედი, ბრძნული სიყვარულისა. მადონა—დედა, ადამიანთა ტანჯვისათვის დამწუხრებული, „მიწის შვილთა“ სიბრძნისათვის უდიდესი ტანჯვით, დედობრივობის ჯვრით მიაღწია მადონამ ყველაფრის გაგების იმ საფეხურ მდე, სადაც შეძლებია ესაზღვრება წმინდანობას, ყველაფრის პატიება—სიბრძნეს. მისთვის არ არსებობს ის, რასაც ადამიანები „ცოდვას“ ეძახიან. მისთვის გახსნილია ბუნების საიდუმლოებანი, ხალხთა წინაშე ადამიანური კანონები და ზნეობის ნორმები—ბავშვების თამაშია“. და ის გარემოება, რომ ამისთანა რამ გუნს უყურებს ჩვენს ქალებს მამაკაცებთან დაპირისპირებით, კოლონტა შიც იწვევს ასეთივე გრძნობას, ჩემთვის კი ესაა საზიზღარი სენტიმენტალური კათოლიკური სისაძაგლე (ხმებ: მართალია, ტაში). მართალია, კოლონტაის შეუძლია თქვას, რომ ეს ხდება იმიტომ, რომ მე მამა-კაცი ვარ და არა დედაკაცი. ამხანაგებო, მე უნდა გვაცხადო, რომ თუ გინდ განხორციელდეს ამხ. ლარინის ოცნება და მე გარდავიქცე ნინო ბუხარინისად, მე ეს წერილი აღტაცებაში ვერ მომიყვანდა (ტაში) თუ ჩვენ, ვიმეორებ, შევადარებთ ერთის ხრივ კოლონტაის აი ამ ბროშურას ყოველგვარი დახასიათებებით ჯობით აღზრდის და სხ. შესახებ, მეორეს ხრივ მისი უწმინდესი, თავის სიწმინდით ჯულუბრყვილო ჯულჩვილობის ყოვლის შემწყნარებელ მადონის სახის წინაშე, მაშინ კლასიური ხაზის გამოვეილობა მუშურ—ოპოზიციაში გამოჩნდება საკმაო სიცხადით (ტაში).

ამხანაგებო, მე თქვენი ყურადღება უნდა შევაჩერო მთელი რიგ სხვა საწინააღმდეგო მოსაზრებებზე, რომელიც წამოყენებულია ჩვენი პარტიის ამ საკვირველი იდეოლოგიურ მიმდინარეობის მხრით. ჩვენ გვეუბნებიან: პირველ რიგში გადაჭრით არავინ არ ავირჩიოთ თანამდებობაზე, ვინც ფიზიკურ შრომას არ ეწეოდა. ეს სასაცილო წინადადებაა. შეიძლება თუ არა ასეთი წინადადება სერიოზულად ჩაგთვლოთ? თუ ჰი, რა გამოვა აქედან? მივიდეთ იმას, რომ ამხ. ჩიჩერინი უნდა გვიზავნოთ ქარხანაში. მეორე ამხანაგი იმათგან, ვინც იყო მუშურ-ოპოზიციაში, მაგრამ მას გაშორდა, ითქვა შერჩა ნაშთი ძველი ტაქტიკ მოგონებებისა, გვირჩევს ლაშქარში გავატაროთ კიდევ სამი თვე. და ამგვარად, უბედური ჩიჩერინი გაატარებს სამ თვეს დაზგასთან, სამს კიდევ არმიაში—ეს ექვსი თვე, ამის შემდეგ, უეჭველ, სამ თვეს სანატორიუმში, სულ სამი თვე დარჩება დიპლომატიური მუშაობისათვის. ამას უკარნახებენ გაკეთოს ჩიჩერინმა მაშინ, როდესაც სოციალისტური რესპუბლიკა, რომელიც იმოფება საერთაშორისო გარემოცულობაში, სარგებლობს ყველა შესაძლებლობას იმისათვის, რომ გადადგას კარგი დიპლომატიური ნაბიჯები. ვინ უნდა მიიღოს რადიო, რომელსაც ყოველ ღამე ვიღებულობთ და რომელზედაც ამხ. ჩიჩერინმა შეარყია თავისი ისედაც შერყეული ჯანმრთელობა?

შემდეგ იგნატოვი ამბობს: ჩვენ მივედით ისეთი მდგომარეობამდე, როდესაც ჯგუფებად, მასიურად გადიან პარტიიდან. როდესაც ამხანაგები ენერგიულად აცხადებდნენ, რომ ჩვენი პარტიიდან ადგილი აქვს მასსიურ გასვლას, ზოგიერთი ჩვენთაგანი გულის სიღრმეში გრძნობდნენ: შე აძლებელია მართლა იყოს ასეთი ფაქტი. ხოლო როდესაც მეკითხებოდნენ: გვითხარით რამდენი წევრი ითვლება პარტიაში? მე, სიმართლე რო ვთქვა, ყოველთვის ნაკლებ რიცხვს უჩვენებდი. მაგრამ ყრილობისათვის ანგარიში იყო შედგენილი, და აღმოჩნდა, რომ პეტროგრადის დელეგაციის გარდა, ყრილობაზე გამოცხადნენ 700 ათასზე მეტი წევრის წარმომადგენელნი. პეტროგრადის ორგანიზაციასთან ერთად უდრის 750 ათას წევრს. წარსულ პარტიულ ყრილობასთან შედარებით გამრავალჯერ ულია ეს ნახტომი ათასით, რაც საკმაოდ დიდ პროცენტს შეადგენს.

ამხაირად, მასსიურ გასვლაზე ლაპარაკიც არ შეიძლება. ეს გამოგონებაა, რომელიც არ ემყარება არც ციფრების, არც სხვა საბუთების შესწავლას. უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ გადიდება საგრძნობლად მუშების ხარჯზე მოხდა. ისინი ისევ გონებამახვილურათ მსჯელობენ, როგორც ეს გონება—მეჩვილი მადონა, იმის მაგვარად, რომ გადახედონ ციფრებს და ჯამს, ყველა ამას უჭურადღებოდ სტოვებენ. თუ რომელიმე რეგიონში გამოვიდა ერთი მუშა და შევიდა პარტიაში ორი ინტელიგენტი, იმათ ეს მოვლენა გადაქცეთ მთელს პარტიაზე.

ამხ. იგნატოვი ამტყუნებდა ც. კომიტეტს იმაში, რომ ეს უკანასკნელი, ასე ვიქვათ, არ ენდობოდა ქვედა ფენების ზრდას და შეგნებულობას, ე. ი. არ ენდობოდა მუშებს. სულ სხვა რამეს ჰქონ-

ᲓᲦᲔᲡ ᲜᲝᲛᲔᲠᲨᲘ:

რევკომის დეკრეტით შემოღებულია საქართველოს ახალი ღერბი და დროშა; ძველი გაუქმებულია.

დღეს, 21 მაისს თბილისში გაიმართება პირველი საერთო შაბათობა.

15 ივლისისთვის მოსკოვში გაიხსნება რუსეთის მოსამსახურეთა ყრილობა, მოსამსახურეთა ფედერაციის ც. კომიტეტი მოწოდებით მიმართავს ყველა ქვეყნის მოსამსახურეთ და მოუწოდებს მათ გაერთიანებისაკენ.

სამოქალაქო ომი იტალიაში: ფაშისტებსა და კომუნისტებს შორის გრძელდება სისხლის მღვრელი შეტაკებები.

ინდოეთში თანდათან ძლიერდება ანტობრიტანული მოძრაობა.

საბჭოთა რუსეთში

გრუკავროსტას დეპეშები

მოწოდება მთელი ქვეყნის მოსამსახურეთა მიმართ.

მოსკოვი. 15 მაისი (რადიო) სრულიად რუსეთის მოსამსახურეთა ფედერაციის ცენტრალურმა კომიტეტმა მოწოდებით მიმართა პროფესიონალურ მოძრაობის გარშემო გაერთიანებულ მთელი ქვეყნის მოსამსახურეთ:

„ძვირფასო ამხანაგებო. მეფის მთავრობის პოლიციურ რეჟიმის მეთხებით, რაც მუშა მოსამსახურეებს არ აძლევდა სრულებით არავითარ საშუალებას გაერთიანების საქმეში, რევოლუციამდე მუშა მოსამსახურეთა მოძრაობა დაქაქსულად და ნამეტნავ სუსტად ძიძინარეობდა. მიუხედავათ ამ ეთი უორგანიზაციობისა, ჩვენ არა ერთხელ ვსინჯეთ მთელი ჩვენის ძალღონით რუსეთის მუშათა მოძრაობის გაერთიანება და შედეგები. ასეთივე იყო ჩვენი ცდა მთელი ქვეყნის მუშათა მოძრაობის გაერთიანების საქმეშიც — ჯერ კიდევ 1914 წელს პეტროგრადის მოსამსახურეთა კავშირი ფ ქრობდა საერთაშორისო მოსამსახურეთა ფედერაციაში შესვლის შესახებ. ამ მხრივ ჩვენი ყოველი ცდა შეეჩერა საერთაშორისო ომმა. მას შემდეგ, რაც რუსეთში საბჭოთა მმართველობა დამყარდა და მას დასავლეთ ევროპის იმპერიალისტებმა ბლოკადა გამოუცხადეს და რუსეთს რკინის რკალივით გარს შემოერტყნენ, ჩვენთვის კიდევ შეუძლებელა გახდა თქვენთან დაახლოვება და მჭიდრო ურთიერთობის დამყარება. ამ ხნის განმავლობაში ჩვენ მოგვიხდა შინ ძმიმე ბრძოლის წარმოება. ჩვენი საერთო ინტერესის საზარალოდ საკუთარ მოვსწყდით დასავლეთ—ევროპის ჩვენს თან მოძმეებს. ჩვენ ძალ ან მცირე და სრულებით არა საკმარისი ცნობები გვაქვს თქვენს შესახებ, აგრეთვე თქვენც სრულებ თ არა იცით რა ჩვენს შესახებ. ამ რევოლიუციის წლებში რუსეთის მუშა-მოსამსახურეთა მოძრაობა საკმაოთ განვითარდა და გაძლიერდა. თუ წინათ ჩვენში მუშა - მოსამსახურეთა მოძრაობას დაქაქსულობის ხასიათი ემჩნეოდა და არსებობდა მხოლოდ ცალ-ცალკე წვრილმანი კავშირები, დღეს ჩვენი გვაქვს სრულიათ რუსეთის მოსამსახურეთა ფედერაცია, რომელიც ერთეს თავის გარშემო ერთი მილიონამდე მოსამსახურეთ. აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს ჩვენთა და თქვენს შორის სწორი ინფორმაცია, ამ ათვის საჭიროა ჩვენი ფედერაციის დასავლეთ ევროპის სოსამსახურეთა ფედერაციასთან დაკავშირება. სასურველათ მიგვაჩნია, რომ თქვენი ფედერაციის წარმომადგენელები ჩამოვიდენ ჩვენთან. მხოლოთ ამ გზითაა შესაძლებელი საერთაშორისო მსჯელობით გაგება და შესწავლა მოსამსახურეთა მოძრაობისა, ხასიათისა და ფორმების. სრულიად რუსეთის ჩვენი კავშირის ყრილობა გაიხსნება მომდინარე წლის ივლისის 15 ქ. მოსკოვში. ჩვენ მოწვევთ დასავლეთ ევროპის მოსამსახურეთა ფედერაციას. ამ ყრილობაზე გთხოვთ გამოგზავნოთ თქვენი წარმომადგენელები, აქ ისინი ნახავენ ჩვენს კავშირების უმაღლეს ორგანოს, სრულიად რუსეთის ყრილობის სახით. აქ მათ შეეძლებათ საკუთარ თვალით შეისწავლონ ჩვენი მოძრაობის საერთო ხასიათი, არა ინდივიდუალურ სექციების სახით, არამედ მთლიანათ.

ძმური სალამით, სრულიად რუსეთის მოსამსახურეთა ფედერაციის ცენტრალური კომიტეტი.

ᲙᲝᲞᲔᲠᲐᲪᲘᲐ ᲛᲝᲛᲐᲠᲐᲒᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲥᲛᲔᲨᲘ.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘ. 17 მაისი. (რადიო). ცენტრ. კავშირის საბჭოს მესამე სესიის ხხდომაზე სალატოვმა მოხსენება გააკეთა კოოპერატივის მოქმედების და მის სასურსათო ორგანოებთან ურთიერთობის შესახებ სახელმწიფოს მომარაგების საქმეში.

კოოპერაციას ფართე ასპარეზი ეძლევა, რათა სახელმწიფოს მომარაგება თავის საქმედ გადააქციოს. კოოპერატიული ორგანიზაციები თითონ აწესებენ მომარაგების ნორმას, სურსათის მომხმარებელთა წრეს, რომელსაც კოოპერატივები ამზადებენ. რაც შეეხება სახელმწიფო მ მარაგებას, იღებს რა კოოპერაცია მოძარაგების საშუალებას, იგი მას ანაწილებს სასუსათო სახ. კომისარიატის ხელმძღვანელობით და კანტროლით სახელმწიფო ძალაუფლების დანიშნულების და მიხედვით. ადგილობრივ ნ მდვილათ გამორკვეულ იქნეს მომხმარებელთა წრე, რომელთაც სახელმწიფო სურსათით უზრუნველ ჰყოფს მარაგთან მკაცრ შეფარდებით. კოოპერაციამ განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიაქციოს საზოგადო გამოკვებას. კოოპერატიული აპარატის გასაფართოებლად განწილების მუშაობაში უნდა მონაწილეობა მივაღებინოთ შრომელთა მთელ მასას.

ᲑᲐᲖᲐᲠᲖᲔ ᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚ ᲡᲞᲔᲙᲣᲚᲘᲐᲪᲘᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲛᲓᲔᲒ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ.

ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲘ. 16 აპრილი. (რადიო). პეტროგრადის მუშათა კოოპერატივის კრებაზე ირჩოდა ბაზარზე გაბეფებულ სპეკულიაციის საწინ ღმდეგო ბრძოლის საკითხი. ერთ-ერთ საშვალებათ ცნობილ იქმნა კოოპერატივის მიერ ბათომში საჭირო საქონლის შესყიდვა და მით სავაჭრო აპარატის წარძოება. პეტროგრადის მუშათა კოოპერატივს ამჟ მათ დიდძელი გადასაცვლელი საქონელი და საოჯახო საგნები მოეპოვება. დაწყებული რკინით და გათავებული პუდრით ბლომათ უწყვია საქონელი თვის საწყობებში მუშათა კოოპერატივს. ეს საქონელი უმთავრესათ განღდება მხოლოთ სასოფლო მეურნეობის ნაწარმოების საქონელზე გადაცვლით.

ᲞᲠᲝᲤᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲔᲑᲘᲡ ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲐ ᲡᲐᲛᲮᲠᲔᲗ-ᲐᲦᲛᲝᲡᲐᲕᲚᲔᲗᲨᲘ

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ. 5 მაისი (დეპეშით). დონის აუზის პროფკავშირების ყრილობამ მიიღო რეზოლიუციები მომავალ სიონალური კავშირები ვერ ხელმძღვანელ საფუძვლებს სრულიად რუსეთის პროფკავშირების შარშანდელ ყრილობ ზე მიღებულ პოლიტიკის საერთო კურსის შეცვლისას. საბჭოთა ხელისუფლების ეკონომიურ პოლიტიკის შეცვ ამ პროფკავშირების წინაშე დაყენა მიელი რიგი ფრ ად პასუხსაგებ ამოცანებისა, რომელნიც დაკავშირებულნი არიან მეურნეობის აღდგენა თან და მუშაობა მდგომარეობის გაუმჯობესებასთან. ეს-თავისი ამოცანაა—სამეურნეო ორგანოებს აპარატის გაჯანსაღება მათში პროფკავშირების მონაწილეობის მიხედვით

ᲛᲣᲨᲐᲗᲐ ᲛᲓᲒᲝᲛᲐᲠᲔᲝᲑᲘᲡ ᲒᲐᲣᲛᲯᲝᲑᲔᲡᲔᲑᲐ.

ᲞᲔᲢᲠᲝᲒᲠᲐᲓᲘ. 16 მაისი. (რადიო) მუშათა მდგომარეობის გამაუმჯობესებელმა კომისიამ დაადგინა გ დაეცეს საბინაო განყოფილებას ყველა ის ავეჯეულობა, რაც კი ამ ადამათ აწყვია პეტროგრადის კომუნისტურ საწყობებში. იგივე კომისია საბჭოთა უწყებებიდან ჯარების დემობილიზაციის შემდეგ მიიღებს მუშათა შორის გასანაწილებლად მრავალ რკინის საწოლს. (კავროსტა).

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚ ᲛᲐᲘᲡᲘᲡ ᲐᲛᲜᲘᲡᲢᲘᲐ ᲨᲘᲠᲘᲛᲨᲘ.

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ 5 მაისი (დეპეშით). რევკომის თ ვმჯდომარის ხელმოწერით გამოუცხადეს პირველ მაისობის ამნისტია თითოეულ მოქალაქეს და მთელ სოფლებს, რომელნიც პირდაპირ თუ არა პირდაპირ ღალატნენ მონაწილეობას საბჭოთა წინააღმდეგ გამისვლებში, ყველა იმ მოქალაქეს, რომლებიც ამ დადგენილებამდე წავ ნენ მთებში და შეირაღებულ აქტიურ ბანდიტიზმის გზას დაადგნენ და პასიურათ ემხრობოდნენ მას, ვრანგელის ლაშქრის ყოფილი ჯარისკაცები და სარდლობა, რომელნიც გულწრფელ სინანულით გამოცხადდებ ან არა უგვიანეს 20 მაისისა, აღარ იქნებიან დევნილნი (კავროსტა).

ᲑᲐᲜᲓᲘᲢᲘᲖᲛᲗᲐᲜ ᲑᲠᲫᲝᲚᲐ.

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ 6 მაისი. (დეპეშით). გამოქვეყნებულია ქალაქის აღმასრულებელ კომიტეტის ბრძანება, რომ ზ ემო დონის ოლქი გამოცხადებულია სამხედრო წესებზე, რადგან ბანდიტიზმია მ ს ტერიტორიაზე. ბანდიტიზმის სასწრაფოთ მო პობის მიზნით შესდგა სამეული და დონის რევოლიუციონურ ტრიბუნალს წინადადება მიეცა დაუყოვნებლივ გამოჰყოს ზემო დონის ოლქი სესია, სახხედრო ტრიბუნალის უფ ებებით. (გრუკავროსტა.)

ᲓᲝᲜᲘᲡ ᲝᲚᲥᲘ. ᲥᲐᲚᲐᲚᲓᲘᲡ ᲓᲐᲛᲖᲐᲓᲔᲑᲐ.

ᲠᲝᲡᲢᲝᲕᲘ 10 მაისი (დეპეშა) როსტოვის ქალალდის დამზადებელ ქარხანაში მაისის 9 დან დაიწყო მოქმედება

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ 10-Ე ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲘᲡ ᲠᲔᲖᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲔᲑᲘ

რეზოლიუცია პარტიის მორიგი ამოცანების შესახებ ეროვნულ საკითხში

I

კაპიტალისტური წყობილება და ეროვნული ჩაგვრა.

1. თანამედროვე ერები განსაზღვრულ ეპოქის, კაპიტალიზმის განვითარების ეპოქის ნაყოფს წარმოადგენენ. ფეოდალიზმის ლიკვიდაციის და კაპიტალიზმის განვითარების პროცესი ერთდაიმავე დროს არის პროცესი ადამიანების ეროვნებათა სახეობაში შეერთებისა. ინგლისელები, ფრანგები, გერმანელები, იტალიელები ერთდებოდნენ როგორც ეროვნებანი ფეოდალურ დაქსაქსვაზე გამარჯვებულ კაპიტალიზმის განვითარების დროს.

2. იქ, სადაც ეროვნული შეერთება მთლიანად და საერთოდ ხდებოდა ცენტრალისტურ სახელმწიფოს შექმნასთან ერთად, იქ ერებმა ბუნებრივად მიიღეს სახელმწიფოებრივი სახე და გადაიქცნენ დამოუკიდებელ ბურჟუაზიულ ნაციონალურ სახელმწიფოდ. ასე მოხდა ინგლისში (ირლანდიის გარეშე) საფრანგეთში, იტალიაში.

ევროპის აღმოსავლეთით, პირიქით, ცენტრალისტურ სახელმწიფოს შექმნა, რომელიც დაჩარებულ იქმნა წმინდა თავდაცვითი მიზეზების გამო (შემოსევა ოსმალთა, მონღოლებისა და სხვა), მოხდა ფეოდალიზმის ლიკვიდაციაზე უფრო ადრე ე. ი. ეროვნებათა შექმნამდე ამიტომაც აქ ერები ვერ განვითარდნ და არც შეეძლოთ განვითარებულიყვნენ, გადაქცეულიყვნენ ნაციონალურ სახელმწიფოდ; მაგრამ მათ შექმნეს რამოდენიმე შერეული, მრავალ ერიანი ბურჟუაზიული სახელმწ ფო, რომელიც წესდებოდა ერთი ძლიერი მმარ ველი და რამოდენიმე წვრილ დამონებულ ერებისაგან. ასეთებია ავსტრია, უნგრეთი, რუსეთი.

3. ნაციონალურ სახელმწიფოები, საფრანგეთი, იტალია, რომელნიც პ რველ ხანებში, უმთავრესად ეყრდნობოდენ თავის ნაციონალურ ძალებს, არ იცნობდენ, საერთოდ რომ ვსთქვათ რა ეწოდება გაშლილი მუშური დემოკრატია, მაშინ არ ვიცი, სად მოვხვდით, რადგან შეიძლება ყველაფერს, რაც გინდა ის სახელი უწოდოთ; მაგრამ ეს არის სახედრო ბრძნებათა მეთოდი, და არა გაშლილი მუშურ დემოკრატია. თუ ამბ. კოლონტაის ეს მიაჩნია გაშლილ დემოკრატიად, მაშ ნ. ცხადია, ჩვენ ყველანი ჭკუაზე შევშლილვართ. თუ ჩვენ არა ვართ შეშლილნი, უნდა გავიგოთ, რომ გაშლილ დემოკრატიას და სახხედრო ბრძანებას შორის დიდი განსხვავებაა. იქ ყოველი კითხვა ხდება კამათის საგნად, აქ კი სამხედრო ბრძანების ფორმა გამეფებული. ეს ორი სრულიად სხვა და სხვა რამე არის. როდესაც ამხანაგები კი ბუტობენ: გვითხარით, გეთაყვა, თქვენ უარს აცხადებთ სამხედრო ბრძანების ფორმაზე, მე ვეუბნები—არა, ამაზე უარის თქმა ჩვენ არ შეგვძლია. ჩვენ ცენტრალურ კომიტეტს უნდა მივაკუთვნოთ სავსებით ეს უფლება, და თუ ჩვენთვის დადგება პირდაპირ სველე მდგომარეობა, მაშინ არ უნდა ვიკამათოთ. მუშური დემოკრატიის პ ინციპი მდგომარეობს კამათში, ხოლო თუ ჩვენ მძიმე გამოუვალ მდგომარეობის დროს დავს დავიწყებთ, მაშინ საქმე წაგებულად ჩაითვლება. ამიტომ მე მიმაჩნია, ასეთი დებულება არ შეიძლება არ შესაბამებოდეს მარქსისტულ თვალსაზრისს. თუ წყალი მოგვადგება და დახრჩობას დაგვემუქრება, ჩვენ უნდა მინიმუმამდე შევამციროთ კამათი და მაქსიმუმამდე განვავითაროთ განსაკუთრებული დანიშნულების რაზმები. თუ ჩვენ არ გადავალთ დისკუსიების სისტემიდან განსაკუთრებულ დანიშნულების რაზმ ებზე, ეს იქნება არა მარქსიზმი, არამედ იმ შორსმჭვრეტელ მატრენას თვალსაზრისი. აი პასუხი ამ დაჟინებითი კითხვაზე. თუ იგი ზოგიერთებს მოეჩვენება ღვარძლიანად, გესლიანად, რა უყოთ, ეს ერთად ერთი პასუხია კითხვაზე. სხვა პასუხი ჩვენ არ ვიცით. აბზ. მაქს მოვსკომ კითხვის ასე დასმის წინააღმდეგ წამოაყენა შესანიშნავი საბუთები. ის ამბობს, რომ ამ საქმეშიაც ცხოვრების ვითარება მოითხოვს საორგანიზაციო ფორმების შეცვლას. მაგრამ მე-9-ე ყრილობის დროს, როდესაც ჩვენ გადავდიოდით მშვიდობიან აღმშენებლობაზე, და ვფიქრობდით, რომ გადავდივართ ომდ ნ ზ ვზე, მაშინ ჩვენში კლასიური მდგომარეობა სულ სხვანაირი იყო.

(დასასრული ხვალ).

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲙᲝᲛᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ 10-Ე ᲧᲠᲘᲚᲝᲑᲘᲡ ᲠᲔᲖᲝᲚᲘᲣᲪᲘᲔᲑᲘ

რეზოლიუცია პარტიის მორიგი ამოცანების შესახებ ეროვნულ საკითხში

I

კაპიტალისტური წყობილება და ეროვნული ჩაგვრა.

1. თანამედროვე ერები განსაზღვრულ ეპოქის, კაპიტალიზმის განვითარების ეპოქის ნაყოფს წარმოადგენენ. ფეოდალიზმის ლიკვიდაციის და კაპიტალიზმის განვითარების პროცესი ერთდაიმავე დროს არის პროცესი ადამიანების ეროვნებათა სახეობაში შეერთებისა. ინგლისელები, ფრანგები, გერმანელები, იტალიელები ერთდებოდნენ როგორც ეროვნებანი ფეოდალურ დაქსაქსვაზე გამარჯვებულ კაპიტალიზმის განვითარების დროს.

2. იქ, სადაც ეროვნული შეერთება მთლიანად და საერთოდ ხდებოდა ცენტრალისტურ სახელმწ ფოს შექმნასთან ერთად, იქ ერებმა ბუნებრივად მიიღეს სახელმწიფოებრივი სახე და გადაიქცენ დამოუკიდებელ ბურჟუაზიულ ნაციონალურ სახელმწ ფოდ. ასე მოხდა ინგლისში (ირლანდიის გარეშე) საფრანგეთში, იტალიაში.

ევროპის აღმოსავლეთით, პირიქით, ცენტრალისტურ ს ხელმწ ფოს შექმნა, რომელიც დაჩარებულ იქმნა წმინდა თავდაცვითი მიზეზების გამო (შემოსევა ოსმალთა, მონღოლებისა და სხვა), მოხდა ფეოდალიზმის ლიკვიდაციაზე უფრო ადრე ე. ი. ეროვნებათა შექმნამდე ამიტომაც აქ ერები ვერ განვითარდენ და არც შეეძლოთ განვითარებულიყვნენ, გადაქცეულიყვნენ ნაციონალურ სახელმწიფოდ; მაგრამ მათ შექმნეს რამოდენიმე შერეული, მრავალ ერიანი ბურჟუაზიული სახელმწ ფო, რომელიც წესდებოდა ერთი ძლიერი მმარ ველი და რამოდენიმე წვრილ დამონებულ ერებისაგან. ასეთებია ავსტრია, უნგრეთი, რუსეთი.

3. ნაციონალურ სახელმწიფოები, საფრანგეთი, იტალია, რომელნიც პ რველ ხანებში, უმთავრესად ეყრდნობოდენ თავის ნაციონალურ ძალებს, არ იცნობდენ, საერთოდ რომ ვსთქვათ რა იყო ნაციონალური ჩაგვრა. წ ნააღმდეგ ამისა, მრავალ-ერიანი სახელმწიფოები, რომელნიც იქმნებოდენ ერთი ეროვნების უკეთესათ რომ ვსთქვათ, მისი გაბატონებული კლასის სხვებზე გაბატონებათ, არიან პირველ-დაწყებითი საშიშარი და უმთავრესი არენა ნაციონალური ჩაგვრისა და ნაციონალური მოძრაობისა. წინააღმდეგობანი ინტერესებისა გაბატონებულ ერისა და დამონებულ ერების შორის, არიან სწორედ ისეთი სახის წინააღმდეგობანი, რომელთა მოგვარებისა და გადაწყვეტ ს გ რეშე წარმოუდგენელია მრავალ ერიან სახელმწიფოს მშვიდობიანი არსებობა. მრავალ ერიან ბურჟუაზიულ სახელმწიფოს ტრაგედია მდგომარეობს იმაში, რომ არ შეუძლია მიაგვაროს, მ ისპოს ეს წინააღმდეგობანი, რომ ყოველი მისი ცდა, „გაათანასწორ ს“, ან „დაიცვას“ ეროვნული უმცირესობანი, კერძო საკუთრებისა და კლასიურ უთანასწორობის შენარჩუნების ნ ადაგზე, თავდება ახალ-ახალი მარცხით და ნაციონალურ შეჯახების უფრო მეტად გამწვავებით.

4. ევროპაში კაპიტალიზმის თანდათანობითი ზრდამ, ახალი ბაზრის მოპოვების საჭიროებამ, ნედლი მასალის და სათბობ ს ძებნამ, დასასრულ იმპერიალიზმის განვითარებამ, კაპიტალის გატანამ და რკინის გზის და საზღვაო გზების უზრუნველ ყოფის აუცილებლობამ, გამო წვიეს, ერთის ხმრივ ძველ ნაციონალურ სახელმწიფოთა მიერ ახალ ტერიტორიის დაპყრობა და ამ უკანასკნელთაგან მრავალ ერიანი (კოლონიალურ) სახელმწ ფოთა შექმნა, მათთვის დამახასიათებელ ეროვნული ჩაგვრისა და ეროვნული შუღლის არსებობ თ (ინგლისი, საფრანგეთი, გერმანია, იტალ ა); მეორეს მხრით ძველ მრავალერიან სახელმწ ფოთა გაბატონებულ ერებში გაძლიერეს მისწრაფება არა მარტო ძველ სახელმწიფოებრივ საზღვრების შენარჩუნებისა, არამედ ამ უკანასკნელის გაფართოებისა და ახალი (სულტი) ერებისა თავის მეზობელ სახელმწიფოთა ხარჯზე დამორჩილებისაკენ. ყოველივე ამის გამო ეროვნულ კითხვ მ ფართე ხასიათი მიიღო და ბოლოს და ბოლოს ისტორიულ მსვლელობაში იგი დაუკავშ რდა თვით კოლონიების საკითხს, ხოლო ეროვნული ჩაგვრა შინასახელმწ ფოებრივ საკითხიდან გადაიქცა სახელმწ ფოთაშორისო საკითხად და „დიდ“ იმპერიალისტურ სახელმწ ფოთა პატარა, სუსტ უუფლებო ერებს დაპყრობისათვის ბრძოლის (ომის) საკითხად.

5. იმპერიალისტურმა ომმა, რომელმაც სავ ებით გამოაშკარავა შეუიგებელი ნაციონალური წინააღმდეგობანი და ბურჟუაზიულ მრავალ ეროვ ნ სახელ წიფოთა შინაგანი ურიდგობა, უკიდურეს ზომამდის გაამწვავა ნაციონალური კონფლ ქტები გამარჯვებულ კოლონიალურ სახელმწიფოებში (ნ გლი, საფრანგეთი, იტალია), საბოლოოდ გაანწ ლა დამარცხებული ძველი მრავალერიანი სახელმწიფოები (ავსტრია, ჰუნგრეთი, რუსეთი 1917 წ.) და დასასრულ, როგორც ყველაზე უფრო „რადიალური“ გადაწყვეტ ეროვნულ საკითხის ბურჟუაზის მიერ—შექმნა ახალი ბურჟუ ზულ-ნაციონალური სახელმწიფოები (პოლონეთი, ჩეხო-სლოვაკია, სამხრეთ-სლავია, ფინლიანდია, საქართველო, ომხეთი და სხვა). მაგრამ ახალ დამოუკიდებელ სახელ წ ფოთა შექმნამ ვერ შეძლო და არც შეძლო მოეწეს იგენია საკითხი ერთვნებრივ შეურიერთშორის ცხოვრებისა, ვერ მ ისპო და არც შეეძლო მოესპო ნაციონალური უთანასწორობა და ეროვნული ჩაგვრა, რადგანაც ახალ ნაციონალურ სახელმწიფოებს, რომელნიც დამკვიდრებულან კერძო საკუთრებისა და კლასობრივ უთანასწორობის საფუძვლებზე, არ შეუძლიათ იარსებონ გარეშე: ა) ეროვნულ უმცირესობათა ჩაგვრისა (პოლონეთი, რომელიც სჩაგრავს ბელორუსებს, ებრაელებს, ლიტველებს და უკრაინელებს, საქართველო—ოსებს, აფხაზებს, სომხებს, სამხრეთ სლავია—ხორვატებს, ბოსნიაკებს და სხვა); ბ) თავისი ტერიტორიის სხვის ხარჯზე გაზრდისა, რაც იწვევს კონფლიქტებ სა და ომს (პოლონეთი წ ნააღმდეგ, ლიტვისა, უკრაინისა და რუსეთისა; სამხრეთ სლავია ბოლგარეთის წინააღმდეგ; საქართველო სომხეთისა და ოსმალეთის წინააღმდეგ და სხვა). ვ) „დიდ“ იმპერიალისტურ ჭეშეუნებისადმი დამორჩილებისა ფინანსიურ, ეკონომიურ და სამხედრო საქმეებზ.

---

6. ამრიგად ომის მომდევნო პერიოდმა გადაგვიშალა უნუგეშო სურათი ნაციონალური შუღლისა, უთანასწორობისა, ჩაგვრისა, კონფლიქტებისა, ომებისა კულტურის ნ ქვეყნებს იმპერიალისტურ სიმხეცისა, როგორც ურთიერთ შორის, ისე პატარა უუფლებო ერებისადმი. სურათი—ერთის მხრით რამოდენიმე „დიდი“ სახელმწიფოთა. რომელნიც ჩაგრავენ და ექსპლოატაციას უშვებიან მთელ მასას დამოკიდებულ და „დამოუკიდებელ“ (ფაქტიურად სავსებით დამოკიდებულ) ნაციონალურ სახელ წიფ ებს“ და ამ სახელ წიფოების ერთმანეთ შორის ბრძოლისა ნაციონალურ სახელმწიფოთა დაპყრობისათვის და ექსპლოატაციისათვის; მეორეს ხმრით დამოკიდებულთა და დამოუკიდებელ ნაციონალურ სახელმწ ფოთა ბრძოლისა „დიდ“ სახელმწ ფოთა აუცილებელ ჩაგვრას წინააღმდე ; ეროვნულ სახელ წ ფოთა ერთმანეთ შორის ბრძ ლისა თავის ნაციონ ლურ ტერიტორიის გაფართოებისათვის; ნაციონალურ სახელ წ ფოთა, თვითეულის ცალკე. ბ ძოლისა თავ ანთ დაჩაგ ულ ერ ვნულ უმცირესობათა წ ნ ააღმდეგ; დასასრულ კოლონიებში ნაციონალურ მ ძ ლობის გაძლიერებისა „დიდ“ სახელმწ ფოთა წინააღმდეგ და ნაციონალურ კ ნ ფლ ქტების გამწ ვებისა, როგორც შიგნით ამ სახელმწ ფოებში, ისე ნაციონალურ სახელმწიფოებშიდაც, რომელთაც თავის შემადგენლობაში ეროვნული უმცირესობა ყავ. ასეთია „მშვ დობიანი ბის სურათი“, იმპერიალისტურ სახელმწ ფოთა ომისაგან საბ ოლ ოდ ... ...

თვითონ ამოქმედებმა მანქანამ. მზადდება ქაღალდი, ქარხანა იქვსი თვით უზრუნველყოფილია ყოველგვარი საჭირო მასალით. აქვეა ნედლი, ქიმიური და წამალებები მასალები ტექნიკური ძალები და სხვ. ახლო ხანებში კიდევ მეორე მანქანასაც ამუშავებენ, რომელიც ყოველთვიურად მოგვცემს 5,000 ფუთ ქაღალდს (კავროსტა),

ამხ. ბუდენოვის ცნობა.

როსტოვი, 10 მაისი (დეპეშა). როსტოვში ჩამოვიდ I ცხენოსანი არმიის ამხ. ბუდენოვი. მას თან ჩამოჰყვა სამხედრო რევოლიუციონურ საბჭოს წევრი ვოროშილოვი. მათ დონკავროსტას თანამშრომელთან საუბრის დროს აღნიშნეს სხვათა შორის, რომ მთელს უკრაინაში ხვნა-თესვის კამპანია მშვენივრათ მიმდინარეობს. არმია განსაკუთრებით მუშაობდა უღარიბეს გლეხთა და წითელარმიელების ოჯახთა საჭიროებისათვის. დამუშავებულია სულ 40 ათასი დესეტინა მ წა. დამუშავებულია 400-მდე ბოსტანი.

წითელი არმია.

როსტოვი, 10 მაისი (დეპ.) შესდგა კავკასიის ფრონტის ზურგის ნაწილთა ბრიგადის ჯ. კაცთა კონფერენცია. კონფერენცია თავის რეზოლიუციით მოუწოდებს ყველა წითელ არმიელს ლირსებით და თვისებით გაჯანსაღებისაკენ და კომუნისტური შემეცნების განვითარებისაკენ წითელ არმიელ მებრძოლთა შორის (კავროსტა)

საზღვარ გარეთ

გრუკავროსტას დეპეშები.

სამოქალაქო ომი იტალიაში.

რომი. 14 მაისი. (რადიო). იტალიის რკინის გზის სინდიკატმა მანიფესტი გამოსცა, სადაც პროტესტს აცხადებს ფაშისტების წინააღმდეგ, რომელთაც პროვოკაციის გზით სურთ უფასოთ ისარგებლონ რკინის გზით. გუშინ საღამოს კომუნისტებმა დაშალეს ნაციონალისტებს მიტინგი, თვითონ მოაწყეს მიტინგი, რომელმაც მარჯვეთ ჩაიარა. მთელს იტალიაში გრძელდება სისხლის მღვრელი შეტაკებანი ფაშისტებსა და კომუნისტების შორის. (კავროსტა)

განხეთქილება საფრანგეთის სინდიკალისტთა შორის

ბორდონი 12 მაისი (რადიო) საფრანგეთის შრომის საერთო კონფერენციის კომიტეტის მღელვარე სხდომაზე სოციალ-გამყიდველმა კომ. განაცხადა: კომუნისტებმა ძალიან გაძიერეს თავიანთი მოქმედება და მოითხოვა, რომ მათ წინააღმდეგ გადამწყვეტი ზომები იქნეს მიღებული. წარმომადგენლების მთელმა რიგმა ადგილებიდან ამ გამოსვლის წინააღმდეგ ილაპარაკეს. ბურჟუაზიული პრესა აღნიშნავს, რომ ახლა ეამი შრომის საერთო კონფერენციაში განხეთქილებისა.

მესამე ინტერნაციონალის დროშის ქვეშ.

ბოსტონი. 17 მაისი. (რადიო) ინგლისის მუშათა კავშირის განყოფილებათა რაცხვი, რომელთაც გადაწყვიტეს გამოვიდნენ ყვითელ ინტერნაციონალის შემადგენლობიდან და შეუერთდენ წითელს ინტერნაციონალს, აჭამად 237 აღემატება. (კავროსტა).

მდგომარეობა ინდოეთში.

ლონდონი. ინდოეთის მდგომარეობის შესახებ სწერს ეურ. „რევიუ ოფ რევიუზი“, დროა ინგლისის მთავრობამ გაიგოს, თუ რამდენად ღრმა და სერიოზულია თავის ბუნებრივობით ის მოძრაობა, რაც ამ ჟამათ ხდება ინდოეთში. ინდოეთის ფართე პოლიტიკურ

საგარეო სავაჭრო ბალანსი.

ბერლინი. 12 მაისი. (რადიო). ბერლინის ბირჟა ბოლო ხანებში ძალიან ეცემა. ეს ეცემა ბალანსის ცუდ მდგომარეობას. ბალანსი ეცემა ბერლინის ბირჟაზე ბოლო ხანებში

ეროვნული ბიბლიოთეკა

საორგანიზაციო ბიუროს ერთ სხდომაზე მიღებულ იქმნა დადგენილება, მოხდეს ხელახალი ორგანიზაცია რკინის გზელთა არსებულ პროფკავშირებისა საქართველოსა და სომხეთში, ეს დადგენილება გამოწვეულია იმ საჭიროებით, რომ ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკებს ყველა რკინის გზებზე არსებობდეს ერთი ტიპის ორგანიზაცია. ორგანიზაციის საფუძველად იქნა წავსპრინციპი, ე. ი. ძირითად დებულ მდგომარეობის ადგილი. მიტომ განხილულია საუნო რკ. გზელთა პროფკავშირების მიწყობა სომხეთში ორ ადგილას—გუმბრია და ნახჩივანში, ხოლო საქართველოში 5 ადგილას, რომელთაგან ჯერ-ჯერობით უდგია: სადგ. თბილისი, ხაშური, სამტრედია და ბათომი. რკ. გზელთა მეხუთე საუბნო პროფკავშირის ჯერ გამორკვეული არ არის.

სომხეთში ამ საქმის მოსაგვარებლად უკვე გაიგზავნა საორგანიზაციო ბიუროს ერთ-ერთ წევრთაგანი. საქართველოში უკვე ხდება ორგანიზაცია რკ. გზელთა საუბნო პროფკავშირებისა.

ამ მუშაობასთან ერთად საორგანიზაციო ბიუროს გამოარკვია მთელ ამიერ-კავკასიის რკ. გზელთა საუფასათო მდგომარეობა და მათი მომარგების საკითხები. უნდა აღინიშნოს, რომ სომხეთსა, საქართველოს, აზერბეიჯანის და სომხეთის რკინის გზელთა მოძარაგებას საერთო გეგმის გამოსაფენებლად, პროფკავშირების თანხმობით, უკვე გამოყოფილია ამიერ-კავკასიის საუფასათო ბიურო, ამ ბიუროს ძირითადი მდგომარეობა არა მარტო სურსათის მოწოდებაში (ჩრდილოეთ კავკასიიდან და ამიერ-კავკასიის რესურსებიდან) და მის განაწილებაში, არამედ იმაშიც, რომ სურსათი მიაწოდონ ხელმე, როგორც მეხვეულ ქალაქების (თბილისის, ერევნის და ბაქოს) ახლო რაიონებს, ის ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების რკინის გზების მთელ ხაზის რკინის გზელებს. ამიერ-კავკასიის საუფასათო ბიურო არკვევს იმ ადგილებს საცა უნდა მოეწყოს განაწილებელი ორგანოები და აგრეთვე აარსებენ ორგანოების რორგანიზაციას აწარმოებს. საორგანიზაციო ბიურო ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკების ყველა ხაზზე რკინის გზელთა გამოკვების პასუხისმგებლობა დააკისრა ამიერ-კავკასიის საუფასათო ბიუროს. თავისი საქმე ამ უკანასკნელს შეუძლიან წარმატებით წაიყვანოს, მხოლოდ მაშინ, უკეთუ მას დაეკვემდებარება რკინის გზელთა ყველა არსებული საუფასათო ორგანოები.

ამ ჟამთ რკინის გზების ბიუროს მოარიგ საკითხთ აქვს საკუთარ ორგანოს გამოცემა, რომელმაც უნდა გავრცელოს იდეა ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების რკინის გზელების შეერთების შესახებ.

ᲥᲠᲝᲜᲘᲙᲐ

დახმარება მსახიობთ. საქართველოს ს. ს. რესპუბლიკის რევკომმა მისცა ერთდროული დახმარების სახით: მსახიობა ნინო ჩაიძეს—200 000 მან., ს. ციბაკრიძეს—50,000 მან., კიაზო ბერიძეს—საწამლებლათ—100,000 მან.

საერთო შაბათობა. ქალაქის საერთო შაბათობა გაიმართება დღეს, 21 მაისს.

წარმოდგენები ს ხალხო სახლში. დღეს, შაბათს 21 მაისს წარმოდგენილი იქნება ჰერმენსის ცნობილი დრამა „ომდის დღეპვა“. 26 მაისს სადღესასწაულო წარმოდგენა, „ალიდგმის ია ეკალაძისა „ნომერი ოცდა ერთი ჯვრით“ და „ლდა და შვილი“. 28 მაისს გაიმართება დამსახურებულ მსახიობის და რეჟისორის ნიკო გოცირიძის ბენეფისი.

თბილისის მაზრის სანხედრო კომისარიატი მოთავსებულია ანდრეევის ქუჩაზე № 53.

ქალაქის მომარაგების კომიტეტში. ქალაქის მომარაგების კომიტეტმა დაამტკიცა, ბარათების ბიუროს მიერ გამომუშავებული ინსტრუქცია მუშა-სამსახურეთათვის პურის ბარათებით დარიგების შესახებ. მაისის 16-დან მუშებს პური მხოლოდ კოლექტიური ბარათებით დაურიგდებათ. განაწილებელ ფუნქციებათ დროებით ფურნეები ითვლებიან. მარტო ტალონებით უბარათოთ პური არ დარიგდება.

ლტოლვილი ოსმალონი. საქართველოს გარეშე საქმეთა კომისარის წინადადებით რკინის გზის სამართველომ შეძლება მისცა 310 ოსმალო ლტოლვილს ყარსიდან ოსმალეთში გამგზავრებისა. ამ ლტოლვილების გაგზავნის შესახებ თხოვნა აღძრა საქართველოში მყოფმა ანკარის უმაღ. კრების მთავრობის წარმომადგენელმა. 16 მაისს ლტოლვილნი გაგზავნეს ყარსში.

ბორჯომის შუშის ქარხანა. სათბობი მასალის უქონლობის გამო ქარხანა დროებით შეჩერებული იყო. აგრეთვე ბოთლების უქონლობის გამო დიდი ხანია შეჩერებულია ბორჯომის წყლის ბოთლებში გადასხმა. სახალხო მომარაგების საბჭომ ამის გამოგასწორა განკარგულება, რათა ბორჯომის მაზუთი გაიგზავნოს ბორჯომის ქარხნის საჭიროებისათვის.

აგვალის შუშის ქარხანა. ამ დღეებში დამთავრდება აგვალის შუშის ქარხნის შეკეთება, რომლის შემდეგ დაუყონებლივ მუშაობა დაიწყება.

ᲞᲐᲠᲢᲘᲣᲚᲘ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲐ

ოთხშაბათს, 18 მაისს სახელმწიფო დრამატიულ თეატრის საკონცერტო დარბაზში, შესდგა მე 4 ხე რაიონის პარტიის წევრთა და კანდიდატთა საერთო კრება.

თავმჯდომარეობდა ამხ. ვ. წიგნიძე, მდივანად იქნა არჩეული ამხ. ილ. მგელაძე.

დარბაზი სავსე იყო, თითქმის ყველა წევრები და კანდიდატები მოსულიყვნენ სხდომაზე.

დღის წესრიგში იდგა—1) „ჩვენი პარტიის ისტორია“, 2) მოხსენება ორგანიზაციულ მუშაობაზე და 3) მიმდინარე კითხვები.

პირველ კითხვაზე ილაპარაკა ამხ. რუბენმა და მოუთხრო კრებას მოკლეთ ჩვენი პარტიის ისტორია, დაწყებული 70 ან წლებს მძვინვარე რეაქციის დროიდან დღემდი. მან აღნიშნა შედეგები პარტიის იმ გაფორებული ბრძოლის, რომელმაც კლასობრივათ მოუმწიფებელი, ეუტოპიური ფიზიკის მატარებელი ელემენტები პარტიიდან ჩამოაშორა, მან ხაზი გაუსვა ამ ჩამოშორებულ—გამოთიშულ ელემენტების დღეს პოლიტიკურად და მორალურად სიკვდილს, ამავე დროს ჩვენი პარტიის აღებული გზის გამარჯვებას, როგორც პოლიტიკურად ისე მორალურათ, რასაც შედეგად მოჰყვა კომუნისტური ინტერნაციონალის შექმნა, მთელი მსოფლიოს მებრძოლ კომუნისტურ პარტიებით მოფენა.

შემდეგ მეორე კითხვაზე პარტიის ორგანიზაციული მუშაობის შესახებ მოხსენება გააკეთა მე 4-ე რაიონის მდივანმა ამხ. გარდაშიანმა.

მოხსენება მეტად მკთალი გამოდგა, რამაც კრება ვერ დააკმაყოფილა და ამ კითხვაზე უფრო ვრცელი, შინაარსიანი მოხსენების გაკეთება, კრებისმიერ გამოთქმულ სურვილისამებრ დაევალა ხვა უფრო მოამზადებულ ამხანაგს შემდეგ კრებაზე.

შემდეგი კრება კი დანიშნულია კვირას, 22 მაისს დილის 11 საათზე.

დასასრულ თავმჯდომარემ, ამხ. ვ. წიგნიძემ გააცნო კრებას მოკლეთ 26 მაისის დღესასწაულის მნიშვნელობა, თუ რა აზრს ვდებთ ჩვენ კომუნისტები ხსენებულ დღესასწაულში და მოუწოდა ამხანაგებს მისი ბოწყინვალეთ ჩატარებისთვის ხელის შეწყობა.

კრება დაიხურა 10 საათზე.

ხევსტი,

ᲞᲠᲝᲤᲔᲡᲘᲝᲜᲐᲚᲣᲠ ᲙᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ ᲪᲮᲝᲕᲠᲔᲑᲘᲓᲐᲜ

მიწა-ტყის პროფ-კავშირის ცხოვრებიდან

მიწა ტყის პროფ-კავშირის პრეზიდიუმმა 16 მაისის სხდომაზე დადგინა:

— მიწათ-მოქმედების კომისარიატის ცენტრალური დაწესებულების მუშა მოსამსახურეთა ადგილკომის არჩევნები, 15 მაისს მომხდარი, არ იქნეს დამტკიცებული, რადგან არჩევნებში, როგორც ოქმიდან სჩანს, მოხაწილეობას ღებულობდა წევრთა ერთ მესამედზე ნაკლები რიცხვი და წინადადება მიეცეს მუშა მოსამსახურეთ ხელახლა მოახდინონ არჩევნები ადგილ-კომისა წევრთა კანონიერი შემადგენლობის თანდასწრებით.

— დაევალოს კ ვშირის ეკონომიურ განყოფილებას ერთი კვირის ვადაში შეაგროვოს საჭ რო ცნობები მიწა-ტყის კავშირის წევრთათვის სასადილოს მოწყობის შესახებ და წარმოუდგინოს განსახილველად გამგეობას.

— დაევალოს ამ ხ. ანდრონიკაშვილს, სვანაძეს, სიფაროვსა და მადათოვს დაათვალიერონ მუშათა ბოსტნი, გაეცნონ მუშათა ბოსტნის მომწყობ კომისიის მოქმედებას და სათანადო მოხსენება წარმოუდგინონ გამგეობას. ბოსტნების დათვალიერების დღეთ დაინიშნოს მომავალი კვირა (22 მაისი).

— ვინიდგან კავშირის გამგეობას ჯერ-ჯერობით საკუთარი მანქანა არა აქვს და სამუშაოს ასრულება კანცელარიას უხდება კერძო პირთა დახმარებით, რომელთა შრომა უნდა დაჯილდოვებულ იქნეს, დაეკმაყოფილ ფურცლებზე შრომის ხელფასად მემანქანეს მიეცეს 500 მანეთი.

— აღიძრას სათანადო შუამდგომლობა ცენტრალურ მუშათა მაგიდის წინაშე, რომ საქარის მეფენახეობისა და მეღვინეობის სადგურის მუშა მოსამსახურეებს მიეცეთ ხუთასათ სანოვაგე ყვირილის მუშათა მაგიდიდან საერთო წესით.

— ამხ. პ. ბუაჩიძის განცხადება საქართველოს წითელ ლაშქრის პოლიტიკურ განყოფილებაში გადასვლის გამო კავშირის წევრობიდან გასვლისა და გამგეობის წევრობიდან განთავისუფლების შესახებ დაკმაყოფილებულ იქნეს.

— ამხ. სვირიდენკოს შუამდგომლობა სასოფლო-სამეურნეო განყოფილებაში და საქართველოს მუზეუმში სამსახურში შეთავსების შესახებ დაკმაყოფილებულ იქნეს.

ᲞᲠᲝᲚᲕᲘᲜᲪᲘᲐᲨᲘ

კოჯორი.

მიუხედავათ იმისა რომ, კოჯორი ძალიან ახლოა თბილისთან, თბილისმა ვერ შესძლო შეგნების შეტანა კოჯორის მუშებში. მენშევიკების დროს არავითარი მუშაობა არ არსებობდა და არც ეცალათ ჩვენთვის.

მუშათა კლასი კი როგორც ქალაქში, უფრო ცუდ პირობებში იყო ჩაყენებული პროვინციებში. კოჯორის მცხოვრებლებიც ყოველთვის ჩამორჩენილები იყვნენ და არც შეეძლოდ სხვანაირათ ყოფილიყვნენ რადგანაც, თითონ მენშევიკები არაფერს აკეთებდნენ მუშებისთვის და ჩვენს ამხანაგებსაც, სასტიკათ სდევნიდნ ნ. მიუხედავათ ამნაირი დევნისა ჩვენი ამხანაგები, შეძლების და გვარათ მაინც მუშაობდნენ და აწარმოებდნენ, კოჯრის მუშებთან ერთათ როგორც პოლიტიკურს, ისე ეკონომიურ ბრძოლას აგარაკის პატრონების წინააღმდეგ. მენშევიკების დამარცხების შემდეგ სულ სხვა სურათს ვხედავთ ჩვენ დღეს. როგორც წინეთ, დღესაც ისე სოფლებში, იწყება დიდი მოძრაობა გლეხებში ბოლშევიკებისა სასარგებლოთ და დიდი თანაგრძნობით ხვდებიან გლეხები ჩვენ გამარჯვებას და მენშევიკების დამარცხებას. იქ სადაც აქამდი არ აფრიალებულა წითელი დროშა პროვინციებში და სოფლებში დღეს ჩვენ ვხედავთ შემდეგ წარწერილ სტყვებს „გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს“ და სხვ. ბოლშევიკურ ლოზუნგებს. კოჯორის ახლოს მაღალ მთაზედ არის გაშენებული ეკლესია სახელათ უძო. ამ ეკლესიის დღეობა ხვადება ხოლმე აღდგომის მესამე დღეს, იმაში იღებს მონაწილეობას რამოდენიმე ათეული სოფელი, შეიკრიბება ხოლმე რამოდენიმე ათასი სხვა და სხვა სოფლელი გლეხი, რა თქმა უნდა იქ დამწყრეთა ხალხს ბევრს არ წამთ ეკლესია, მაგრამ ძოდის იმიტომ რომ წელიწადში ერთხელ სხვა შთაბეჭდილება ნახოს. აქ შეხვდებით ყოველ წელს მატყუარა მკითხაყებს, ქადაგებს და პრავაკატორებს, რომლებსაც უნდათ დაცილებენ რომ ხალხი კიდევ უკანასკნელათ მოატყუონ და სიბნელეში ამყოფონ. მაგრამ ბევრმა უკვე გაუშინჯა კბილები ამ ვაჟბატონებს და მათ ანკესზე ასაგებათ აღარავინ მიდის. როგორც ყოველ წელს წრეულსაც ისე გამოჩნდნენ ასეთი მატყუარა პირები და ეკლესიაში ვნახე ამნაირი სურათი: ქადაგათ დაეკენენ ორი ადამიანი ეკლესიაში, ხან ლაპარაკობდნენ იცინოდნენ, მღეროდნენ, იგონებდენ, გულის წასვლას, ცეკვავდენ და სხვა. ხალხი დასცინოდა, მაგრამ ხალხს რას კითხავდნენ, ისინი მაინც გასაგრძობდნენ თავიანთ სისულელეს და სანამ მაგრა არ დაიღალნენ არ გაჩერდნენ. ამ ეკლესიაზე ყოველ წლივ ხდება ცუდი ამბები. ძველ ანგარიშებს სოფლელები აქ ასწორებდნენ ხოლმე. კაცის კვლა, კაცის დაჭრა, ცემა და სხვა. ამას მოველოდით წრეულსაც, მაგრამ კოჯორის ამხანაგების ხელმძღვანელობით ყველა ეს თავიდგან იქმნა აცილებული. დილიდანვე კოჯორის მუშები შეგროვდნენ რევკომის შენობაში, საიდანაც დროშით ხელში გაუდგნენ გზას მიტინგის მოსაწყობათ. ამხანაგ ნესტორ კორინთელმა ინახულა ყველა სოფლის კომისრები და წინადადება მისცა, რომ თვალყური ედევნებინათ თავიანთ სოფლელებზე რომ არავითარი შეჯახება არ მოხდარიყო სხვა სოფლელებთან. გაიმართა მიტინგი სადაც მიიღო ბონაწილეობა რამთენამე ათასმა კაცმა. ილაპარაკეს რუსულ და ქართულ ენაზე. ამხანაგი ნესტორ კორინთელი თავის სიტყვაში შეეხო იმ დამღუპველ ზურის ძიებას, რომელიც ხდება ყოველ წელს და მოუწოდა ხალხს, რომ ამიერიდგან აღარ გამეორდეს ისეთი შემთხვევები, რომელსაც ადგილი ჰქონდა ყოველ წელს. სხვა თა შორის სთქვა რომ ჩვენ მუშებს და გლეხებს შეგვძლიან შეგნებულათ ჩავატაროთ ეს დღე, დაუმტკიცებთ ჩვენ მტრებს, რომ ჩვენც ადამიანები ვართ და შეგვძლიან ჩვენა თავს ჩვენ მოუაროთ. დიდი თანაგრძნობით შეხვდა მთელი გლეხობა ჩვენ მიტინგს და არც ერთ წელს არ ახსოვს, რომ ასრე მშვიდობიანათ დაშლილიყო ხალხი.

მიტინგი დამთავრდა შემდეგ სიტყვებით: „გაუმარჯოს პროლეტარიატის დიქტატურას.

გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს.

გაუმარჯოს მსოფლიო პროლეტარიატის ბელადს ამხ. ლენინს.“

წავკელი.

მუხრანის რაიონი.

პირველ მაისის მრავალ რიცხოვანი მიტინგი მხურვალე სალამს უძღვნის საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ყველა ლიდერებს და პროლეტარიატს. მრავალ რიცხოვანი მიტინგი ფიცსა სდებს, მედგრათ დაიცვას მთელი პროლეტარიატი; გაუმარჯოს მის მოძრაობის ვეტერანს ამხ. ლენინს, გაუმარჯოს მსოფლო სოციალისტურ რევოლიუციას, გაუმარჯოს პირველ მაისს საბჭოთა საქართველოში, გაუმარჯოს პროლეტარულ წითელ არმიას, რომელმაც გაანთავისუფლა მშრომელი ხალხი, გაუმარჯოს მესამე ინტერნაციონალს, რომელიც არის შტაბი შემაკავშირებული პროლეტარიატის; რეზოლიუცია მიღებულია ერთხმათ.

ხები ფირუმოვი

კოხნარა (გურია).

1-ლ მაისს აქაურ რევკომის სამართველოში გაიმართა მიტინგი ადგილობრივი და მეზობელ თემების მცხოვრებლებიდგან შემდეგარი. სამართველოს ეზო მოქალაქეთა რიცხვს ვერ იტევდა. თორმეტ საათზედ მიტინგი გახსნა ადგილობრივ რევკომის თავმჯდომარემ ამხანაგ მოსე ძელაძემ. თავმჯდომარე ადის რა მორთულ ტრიბუნაზე აცნობს მოქალაქეებს 1-ლი მაისის დღესასწაულს და მის მიზანს. ამხანაგის განმარტება ტაშით დაჯილდოვეს. მერმეთ ტრიბუნაზე ადის თავმჯდომარის ამხანაგი გიორგი ძნელაძე, რომელიც ხსნის აღნიშნული დღის პრინციპებს. ამხანაგის მოხსენება დაჯილდოვებული იქნა ღმერთმა გაგიმარჯოს ძახილით. აგრეთვე ილაპარაკეს ამხან. ლავრენტი გეგეჭაძემ და დათიკო მეფარიშვილმა. რის შემდეგაც გამოტანილი იქნა შემდეგი რეზოლიუცია: ვზეიმობთ რა 1 ლ მაისის დღესასწაულს, სალამს ვუძღვნით საერთაშორისო პროლეტარიატს. ვხარობთ რა დღევანდელ პირველი მაისის დღესასწაულით, სალამს უძღვნით საქართველოს მუშების მთავრობას, უსურვებთ მას განმტკიცებას. მიტინგმა გასტანა სამი საათი და ნასია მოვნები ხალხიც დაიშალა.

რევკომის მდივ. **დათიკო ვ ჩეიშვილი.**

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲠᲔᲓ. ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ

ვთხოვ კომუნისტის რედაქციას მოათავსოს ეს განცხადება: „ვინაიდან დღევანდელ პირობებში კომუნისტურ პარტიას სწორი ისტორიული ალღო აქვს აღებული და ერთად ერთი პარტიაა, რომელიც სავსებით გამოიხატ ვს მუშების და ღარიბი გლეხების ინტერესებს, ამიტომ მე გამოვდივარ სოციალ ფედერალისტების მემარცხენე ფრთიდან და გადავდივარ კომუნ სტურ პარტიაში“, 4 მაისი 1921 წ ქ ონი.

გენია მელქის ძე **გურგენიძე.**

— საქართვ. კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტი მოთავსებულია რუსთაველის პრ., № 22.

— ხაქ. კომპარტიის [illegible] **კომიტეტი**—რუსთაველის [illegible] 22. [illegible] 5—74.

— 1-ლ რაიონის ბიურო—ჩერკეზიშვილის ქ. 136, [illegible] „ნაძალადევი“ ტელ. 1—33.

— მე-2-რე რაიონის ბიურო [illegible] ლის ქ № 87. ტელ. 5—69.

— მე-3-მე რაიონის ბიურო— [illegible] ბარი, კახეთის მოედანი. 5—58.

— მე-4-ხე რაიონის ბიურო—[illegible] ქ. 29 „მუშათა კლუბის“ შენობაში. 9—33

**მე-5-